

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 22 października 2007 r.

przysługająca odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

(notyfikowana jako dokument nr C(2007) 5095)

(Jedynie wersja w języku angielskim jest autentyczna)

(2007/697/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

tion of Waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006).

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Jeśli ilości nawozu naturalnego, które państwo członkowskie zamierza stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różnią się od ilości określonej w załączniku III pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze i jego lit. a) do dyrektywy 91/676/EWG, muszą one być ustalone tak, by nie stanowiły przeszkody w realizacji celów określonych w art. 1 wymienionej dyrektywy i muszą być uzasadnione na podstawie obiektywnych kryteriów, na przykład tak jak w omawianym przypadku, długich okresów wegetacji i upraw o wysokim poborze azotu.

(2) W dniu 12 listopada Irlandia złożyła Komisji wniosek o przyznanie odstępstwa na mocy załącznika III pkt 2 akapit trzeci do dyrektywy 91/676/EWG. Dnia 18 października 2006 r. złożono wniosek uaktualniony w oparciu o zmienione przepisy prawa krajowego *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protec-*

(3) Odstępstwo to dotyczy zamiaru zezwolenia przez Irlandię na stosowanie na hektar rocznie 250 kg azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych w gospodarstwach rolnych, w których co najmniej 80 % powierzchni stanowią użytki zielone. Odstępstwo potencjalnie dotyczy maksymalnie 10 000 hodowli bydła w Irlandii, stanowiących 8 % wszystkich gospodarstw, 8 % użytków rolnych i 20 % zwierząt hodowlanych.

(4) Irlandzkie prawodawstwo wprowadzające w życie dyrektywę 91/676/EWG – *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protection of Waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)* – również ma zastosowanie do odstępstwa, o którego przyznanie złożono wniosek.

(5) Irlandzkie prawodawstwo wprowadzające w życie dyrektywę 91/676/EWG określa maksymalne poziomy stosowania nawozów zawierających azot i fosforan. Te maksymalne poziomy nawożenia różnicuje się na podstawie różnej zawartości azotu i fosforanu w glebie, a więc uwzględnia się udział azotu i fosforanu z gleby.

(6) Trzecie sprawozdanie z wdrażania w Irlandii dyrektywy dotyczącej azotanów oraz ostatnie sprawozdania Agencji Ochrony Środowiska obejmujące lata 2001–2003 przedłożone Komisji pokazują, że średnie stężenie azotanów w wodach gruntowych jest rzędu 2,5 mg/l azotu, a stężenie powyżej 50 mg/l azotanów odnotowano w nie więcej niż w 2 % punktów pobierania próbek. Dane na temat jakości wód w rzekach w latach 2000–2003 wskazują, że średnia wartość w stacjach monitorowania Eurowaternet wynosi 6,9 mg/l azotanów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, str. 1. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

- (7) W 70 % miejsc monitorowania wód gruntowych stężenie azotanów pozostaje na stałym poziomie lub wykazuje tendencję do obniżania się; odnotowano poprawę jakości wód w rzekach w latach 2001–2003 w porównaniu do sytuacji w poprzednim okresie sprawozdawczym z lat 1995–1997 i zatrzymanie procesu degradacji jakości wód, jaki miał miejsce od lat osiemdziesiątych. Zauważono również zmniejszanie się jezior hipertroficzných.
- (8) Zgodnie z art. 3 ust. 5 dyrektywy 91/676/EWG Irlandia realizuje plan działań na całym terytorium zgodnie z *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protection of Waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)*.
- (9) W ostatniej dekadzie spadła liczebność zwierząt gospodarskich oraz wykorzystanie nawozów chemicznych. Liczebność bydła, świń i owiec spadła odpowiednio o 7 %, 3 % i 17 % w latach 1997–2004. Średnia ilość azotu pochodzącego z odchodów zwierzęcych wyniosła 103 kg/ha w 2004 r., wykazując znaczny spadek w porównaniu do 140 kg/ha w 1998 r. Średnia ilość fosforu wyniosła 16 kg/ha. Stosowanie nawozów chemicznych zawierających azot spadło o 21 % w okresie od 1999 r. do 2005 r., a stosowanie nawozów zawierających fosfor spadło o 37 % w okresie od 1995 r. do 2005 r.
- (10) W Irlandii 90 % gruntów rolnych stanowią użytki zielone z przewagą użytków nadających się do wypasu zwierząt. Ogólnie, w przypadku gospodarstw posiadających użytki zielone, 47 % gruntów uprawianych jest ekstensywnie i ma zatem stosunkowo małe zagęszczenie zwierząt oraz ograniczone stosowanie nawozów, 36 % gospodaruje się w ramach programów rolno-środowiskowych (program ochrony środowiska wiejskiego) a tylko 7 % uprawianych jest intensywnie; 10 % wykorzystuje się na uprawy. Średnie zużycie nawozów chemicznych na użytkach zielonych wynosi 82 kg/ha azotu i 7,6 kg/h fosforu.
- (11) Klimat w Irlandii charakteryzujący się rocznymi opadami równomiernie rozłożonymi w ciągu roku oraz stosunkowo wąskim zakresem temperatur sprzyja długiemu okresowi wegetacji od 330 dni w roku na południowym zachodzie do około 250 dni w roku na północnym wschodzie.
- (12) Dokumentacja naukowo-techniczna przedstawiona przez Irlandię w powiadomieniu wykazuje, że proponowana w przeliczeniu na hektar rocznie ilość 250 kg azotu pochodzącego z odchodów zwierząt wypasanych w gospodarstwach rolnych, w których co najmniej 80 % powierzchni stanowią użytki zielone, jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów takich jak długi okres wegetacji i uprawy o wysokim poborze azotu.
- (13) Komisja uważa zatem, że ilość nawozu naturalnego, której dotyczy wniosek Irlandii, nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem spełnienia pewnych ściśle określonych warunków.
- (14) Niniejsza decyzja powinna mieć zastosowanie w powiązaniu z programem działań Irlandii – *European Communities (Good Agricultural Practice for the Protection of Waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)*.
- (15) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na podstawie art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo, o którego przyznanie Irlandia złożyła wniosek pismem z dnia 18 października 2006 r. w celu zezwolenia na stosowanie większej ilości odchodów zwierzęcych od ilości określonej w załączniku III pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze i jego lit. a) do dyrektywy 91/676/EWG, przyznaje się z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „gospodarstwa rolne posiadające użytki zielone” oznaczają gospodarstwa, w których co najmniej 80 % powierzchni, na której można stosować nawóz naturalny, stanowi trawa;
- b) „wypasane zwierzęta gospodarskie” oznaczają bydło (z wyjątkiem cieląt), owce, zwierzętę płową, kozy i konie;
- c) „trawa” oznacza trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe użytki zielone zakładane są na okres krótszy niż cztery lata).

Artykuł 3

Zakres

Niniejsza decyzja ma zastosowanie na zasadzie indywidualnej i z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 4, 5 i 6 w odniesieniu do gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone.

Artykuł 4

Roczne zezwolenia i zobowiązania

1. Rolnicy, którzy chcą skorzystać z odstępstwa, co roku przedstawiają właściwym organom wniosek o przyznanie odstępstwa.

2. Wraz z corocznym wnioskiem określonym w ust. 1 rolnicy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 5 i 6.

3. Właściwe organy zapewniają objęcie wszystkich wniosków o przyznanie odstępstwa kontrolą administracyjną. Jeżeli kontrola wniosków, o których mowa w ust. 1, przeprowadzona przez władze krajowe, wykazuje, że warunki określone w art. 5 i 6 nie zostały spełnione, wnioskodawca zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek zostaje odrzucony.

Artykuł 5

Stosowanie nawozu naturalnego i innych nawozów

1. Ilość odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich (w tym odchody pochodzące bezpośrednio od zwierząt) stosowana na użytkach rolnych każdego roku w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone nie przekracza ilości nawozu naturalnego zawierającej 250 kg azotu na hektar, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–7.

2. Całkowita dawka azotu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania na składniki pokarmowe poszczególnych roślin uprawnych oraz uwzględnia zawartość tej substancji w glebie. Całkowita stosowana ilość azotu jest zróżnicowana na podstawie zagęszczenia zwierząt oraz wydajności wypasu.

3. Każde gospodarstwo posiada swój plan nawożenia opisujący płodozmian na użytkach rolnych i planowane stosowanie nawozu naturalnego oraz chemicznych nawozów azotowych i fosforanowych. Plan ten jest dostępny w gospodarstwie najpóźniej od dnia 1 marca.

Plan nawożenia zawiera:

- a) liczbę zwierząt gospodarskich, opis systemu magazynowania i przechowywania wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
- b) wyliczenie ilości azotu pochodzącego z nawozu naturalnego (minus straty poniesione podczas magazynowania i przechowywania) oraz fosforu wyprodukowanego w gospodarstwie;
- c) płodozmian oraz powierzchnię każdej uprawy wraz ze szkicową mapką określającą położenie poszczególnych pól;

d) przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu;

e) ilość i rodzaj nawozu dostarczonego poza gospodarstwo lub do gospodarstwa;

f) wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu, jeżeli są dostępne;

g) stosowane ilości azotu i fosforu pochodzącego z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne pola (działki gospodarstwa jednolite pod względem upraw i typu gleby);

h) stosowane ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne pola.

W celu zapewnienia spójności między planami a faktycznymi praktykami rolniczymi plany zostają poddane przeglądowi nie później niż w ciągu siedmiu dni po wprowadzeniu jakichkolwiek zmian w praktykach rolniczych.

4. Każde gospodarstwo posiada swój rejestr nawożenia, włącznie z informacjami związanymi z zarządzaniem wodami glebowymi. Rejestry są przedkładane właściwemu organowi za każdy rok kalendarzowy.

5. Każde gospodarstwo rolne posiadające użytki zielone, które korzysta z indywidualnego odstępstwa, zgadza się na objęcie kontrolą stosowania, o którym mowa w art. 4 ust. 1, planu i rejestru nawożenia.

6. W każdym gospodarstwie, które korzysta z indywidualnego odstępstwa, co najmniej co cztery lata przeprowadza się analizę gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby. Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde 5 hektarów użytków.

7. Nie rozrzuca się nawozu naturalnego w okresie jesiennym przed uprawą trawy.

Artykuł 6

Gospodarowanie gruntami

Co najmniej 80 % powierzchni, na której stosuje się nawóz naturalny, stanowi uprawa trawy. Rolnicy korzystający z indywidualnego odstępstwa stosują następujące środki:

a) krótkotrwałe użytki zielone należy zaorać na wiosnę;

b) na wszystkich rodzajach gleb po zaoraniu trawy następuje bezpośrednio uprawa roślin o wysokim poborze azotu;

c) system płodozmianu nie zawiera roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny. Jednakże nie dotyczy to koniczyny w użytkach zielonych, na których jej zawartość wynosi mniej niż 50 %, oraz w przypadku zbóż i groszku podsianego trawą.

Artykuł 7

Inne środki

Irlandia zapewnia, że stosowanie odstępstwa odbywa się bez uszczerbku dla środków niezbędnych do osiągnięcia zgodności z pozostałym prawodawstwem Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska.

Artykuł 8

Monitorowanie

1. Właściwy organ sporządza i co roku aktualizuje mapy określające odsetek gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, odsetek zwierząt gospodarskich oraz odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdym hrabstwie. Mapy te są co roku przedstawiane Komisji, po raz pierwszy do dnia 1 marca 2008 r.

2. Monitorowanie gospodarstw rolnych objętych programem działań i odstępstwem prowadzone jest w rolniczych zlewniach monitorujących ustanowionych zgodnie z irlandzkim programem działań. Referencyjne zlewnie monitorujące są reprezentatywne dla różnych rodzajów gleb, poziomów intensywności i praktyk nawożenia.

3. Badania i stała analiza składników pokarmowych dostarczają danych na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach korzystających z indywidualnych odstępstw. Dane te mogą zostać wykorzystane w modelowych obliczeniach wielkości wypłukiwanych azotanów i strat fosforu z pól, gdzie stosuje się do 250 kg azotu na hektar rocznie w nawozie naturalnym pochodzącym od wypasanych zwierząt gospodarskich.

4. Monitorowanie wody gruntowej, wody glebowej, wody odpływowej i strumieni na terenie gospodarstw należących do miejsc monitorowania zlewni rolniczych dostarcza danych na temat stężenia azotanów i fosforu w wodzie odprowadzanej ze strefy korzeniowej i wprowadzanej do systemu wód gruntowych i powierzchniowych.

5. Szczególne monitorowanie wody prowadzi się w zlewniach rolniczych umiejscowionych w pobliżu najbardziej narażonych jezior i szczególnie narażonych warstw wodonośnych.

6. Przeprowadza się badania, aby na koniec okresu obowiązywania odstępstwa zebrać szczegółowe dane naukowe na temat systemów intensywnego wykorzystywania użytków zielonych w Irlandii. Badania koncentrują się na wymywaniu azotu przy stosowaniu systemów intensywnej produkcji mleczarskiej na najbardziej narażonych rodzajach gleb (gleby piaszczyste i gliniasto-piaszczyste) w miejscach reprezentatywnych.

Artykuł 9

Kontrola

1. Właściwy organ krajowy przeprowadza kontrole administracyjne wszystkich gospodarstw korzystających z indywidualnego odstępstwa w celu oceny zgodności z maksymalną ilością 250 kg azotu pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich na hektar rocznie, z maksymalnymi poziomami nawożenia azotem i fosforem oraz z warunkami użytkowania gruntów.

2. W oparciu o analizę ryzyka, wyniki kontroli z poprzednich lat i wyniki ogólnych kontroli wyrzykowych dotyczących prawodawstwa wprowadzającego w życie dyrektywę 91/676/EWG opracowuje się program kontroli w terenie. Kontrole w terenie obejmują co najmniej 3 % gospodarstw rolnych korzystających z indywidualnego odstępstwa w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 5 i 6.

Artykuł 10

Sprawozdawczość

1. Każdego roku właściwy organ przekazuje Komisji wyniki monitorowania wraz ze zwięzłym sprawozdaniem dotyczącym zmian jakości wody i praktyki oceniania. Sprawozdanie dostarcza informacje, jak przeprowadza się ocenę wprowadzenia w życie warunków odstępstwa poprzez kontrole na poziomie gospodarstw i zawiera informacje na temat gospodarstw niespełniających warunków na podstawie kontroli administracyjnych i kontroli w terenie. Pierwsze sprawozdanie należy przedłożyć do czerwca 2008 r. a następnie do czerwca każdego kolejnego roku.

2. Komisja uwzględni uzyskane w ten sposób wyniki podczas rozpatrywania ewentualnego nowego wniosku o przyznanie odstępstwa.

Artykuł 11

Stosowanie

Niniejszą decyzję stosuje się w powiązaniu z programem działań Irlandii realizowanych przez *European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument Number 378 of 2006)* z dnia 18 lipca 2006 r. Niniejsza decyzja wygasa z dniem 17 lipca 2010 r.

Artykuł 12

Niniejsza decyzja skierowana jest do Irlandii.

Sporządzono w Brukseli, dnia 22 października 2007 r.

W imieniu Komisji
Stavros DIMAS
Członek Komisji